

priopćenja

IDEOLOGIJA I IDOLOLOGIJA

Dr IVAN GOLUB

Riječ »Ideologija«, makar nije jedna od onih prastarih, vrlo je česta. Njena učestalost duguje se i tome što joj raspon značenja ide od posve pozitivnog do krajnje negativnog. Na ovom potonjem se želim zaustaviti.

Ideologija uzeta u negativnom značenju jest jedna ideja koja želi biti jedina.

Budući da život nije svediv na jednu ideju, ideologija je nasilna prema životu. Hoće ga sama pokriti i obuhvatiti, u svoje međe ga sapeti. A jer je život u stvari rast iznutra sapinjalačka ideologija je protivna životu.

Ideologija je operativna apsolutizacija relativnoga. U biblijskom govoru relativno koje se apsolutizira zove se kumir ili idol. Ideologija se u tom smislu može zvati idolologija (da skujemo taj izraz!). Ono što se u određenom značenju danas naziva ideologija to je Biblija davno nazvala idololatrija.

Za vjeru je, prema Bibliji osnovna kušnja uvijek bila idololatrija. I za kršćansku religiju kroz povijest bila je osnovna kušnja ideologija.

Biblijska religija, židovska i kršćanska, nije ideologija. To nije ponajprije zato što ona nije ideja, odnosno splet ideja. Ona nadalje nije protivna životu. Isus veli da je došao da ljudi imaju život, i to u izobilju. Napokon, biblijska religija nije apsolutizacija relativnoga. Ona prihvaća kao apsolutno samo apsolutno biće — Boga. Sva je protiv apsolutizacije relativnoga. Sva starozavjetna a i novozavjetna Biblija vrvi klevetama protiv apsolutizacije zlata, lažnoproročkih iskaza (danas bismo rekli ideja), svega što se zove kumir, idol.

Kršćanstvo nije bilo slobodno od kušnje ideologije kao što židovstvo nije bilo slobodno od kušnje idololatrije. Povijest inkvizicije je na dnu ipak dobrim dijelom tužno podlijevanje iskušenju ideologije. A i navješćivanje radosne vijesti, kao sistema ideja bez obaziranja na kulture i posebnosti naroda koje se evangeliziralo, tako da se moralo postati Evropejac duhom kako bi se moglo biti kršćanin, ideologidna je pojava.

Ideologidne se pojave očituju kad se npr. preuveličava i upravo apsolutizira u Crkvi i nad Crkvu jedno teološko mišljenje, jedna skupina sa svojim konceptom, jedna duhovnost, jedna pobožnost i kad se druga shvaćanja ili ljude netolerantno hoće staviti pod tu istu kapu, milom, trikom, prezirom ili čak silom. Ideologidna su i sva gušenja života i zatiranja rasta pojedinca ili zajednice, što, dakako nije istovjetno s obrezivanjem voćke i loze, kako bi još jače zaživjela i veći plod plodila.